

Pensioenrichtleeftijd vóór 67 jaar (Vraag & Antwoord 12-004 d.d. 170612)

Vraag

Momenteel is het wetsvoorstel Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd aanhangig bij het parlement (kamerstukken 33 290). Dit wetsvoorstel brengt tot uitdrukking de uitkomst van de AOW- en pensioenmaatregelen uit het gesloten Begrotingsakkoord. Na aanvaarding van het wetsvoorstel zal de fiscale pensioenrichtleeftijd in 2014 worden verhoogd naar 67 jaar en wordt de jaarlijkse opbouwruimte beperkt tot ten hoogste 1,9% voor regelingen gebaseerd op het eindloonstelsel en ten hoogste 2,15% voor regelingen gebaseerd op het middelloonstelsel. Moet na het invoeren van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd in een pensioenregeling van een werknemer die na 1949 is geboren altijd een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar of ouder worden opgenomen?

Antwoord

Nee. Ook na het invoeren van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd, waarbij de pensioenrichtleeftijd met ingang van 2014 wordt verhoogd naar 67 jaar, mag in een pensioenregeling van een werknemer die na 1949 is geboren een pensioenrichtleeftijd lager dan 67 jaar worden opgenomen. Voorwaarde is dat de omvang van het op te bouwen ouderdomspensioen niet hoger is dan het op basis van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen naar de lagere pensioenrichtleeftijd herrekenende fiscaal maximale ouderdomspensioen ingaande op 67 jaar. Dit volgt uit artikel 18a, zesde lid, van de Wet LB. Deze herrekening kan zowel plaatsvinden in de opbouwfase als op de ingangsdatum van het pensioen. In de opbouwfase leidt de herrekening tot een lagere jaarlijkse maximale opbouw voor het ouderdomspensioen.

Maximale opbouwpercentages voor een ouderdomspensioen
In het overzicht hieronder zijn de maximale, herrekenende opbouwpercentages opgenomen voor ouderdomspensioen ingaande op 67, 66, 65, 64, 63, 62, 61 en 60 jaar.

TABEL 1

Pensioenleeftijd volgens pensioenregeling	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een eindloonstelsel	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een middelloonstelsel
67	1,90	2,15
66	1,76	1,99
65	1,63	1,84
64	1,52	1,72
63	1,41	1,60
62	1,32	1,49
61	1,23	1,39
60	1,15	1,30

Als in de pensioenregeling een pensioenrichtleeftijd lager dan 67 jaar is opgenomen, betekent dit niet dat ook de maximale opbouwpercentages per (bereikbaar) dienstjaar voor het partnerpensioen en het wezenpensioen van de artikelen 18b en 18c van de Wet LB op een lager (actuaireel herrekend) niveau moeten worden vastgesteld. Vanzelfsprekend is het aantal (bereikbare) dienstjaren voor het partner- en wezenpensioen wel lager dan bij een in de regeling opgenomen pensioenrichtleeftijd van 67 jaar.

Maximale opbouwpercentages voor een ouderdomspensioen plus 70% partnerpensioen
Men kan er ook voor kiezen om de omvang van het partnerpensioen in de pensioenregeling te stellen op 70% van het ouderdomspensioen. Bij een pensioenrichtleeftijd van lager dan 67 jaar is het opbouwpercentage van het partnerpensioen dan lager dan het toegestane wettelijke maximum van artikel 18b van de Wet LB. Ten opzichte van de situatie bij een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar wordt het partnerpensioen in dit geval immers evenredig verlaagd met de verlaging van het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen.

Door eerst een partnerpensioen op basis van het wettelijk maximum van artikel 18b van de Wet LB toe te zeggen en deze toezegging direct te laten volgen door een ruil van partnerpensioen naar ouderdompensioen, wordt de actuariële herrekening van het ouderdompensioen gedeeltelijk gecompenseerd. Het naar het ouderdompensioen te ruilen partnerpensioen is gelijk aan het verschil tussen het in eerste instantie toegezegde fiscaal maximale partnerpensioen en het partnerpensioen van 70% van het ouderdompensioen. Het resultaat van deze ruil leidt dan tot de volgende maximale opbouwpercentages van het ouderdompensioen.

TABEL 2

Pensioenleeftijd volgens pensioenregeling	Maximaal opbouwpercentage ouderdompensioen in een eindloonstelsel	Maximaal opbouwpercentage ouderdompensioen in een middelloonstelsel
67	1,90	2,15
66	1,78	2,02
65	1,68	1,90
64	1,58	1,79
63	1,49	1,69
62	1,41	1,59
61	1,33	1,51
60	1,26	1,43

Artikel 18, zesde lid, van de Wet LB laat de directe toekenning van een ouderdompensioen op basis van tabel 2 zonder de omweg van de ruil van het partnerpensioen niet toe. Slechts via de weg van toezegging van een maximaal partnerpensioen, direct gevolgd door een (gedeeltelijke) ruil daarvan naar het ouderdompensioen op basis van artikel 18d, eerste lid, onderdeel d, van de Wet LB, kan deze situatie worden bereikt. Uiteraard kan er alleen een ruil van partnerpensioen plaatsvinden als er daadwerkelijk een partnerpensioen is toegezegd.

Omdat de rechten van de partner door de (gedeeltelijke) ruil van het partnerpensioen naar het ouderdompensioen worden aangetast, zal de partner moeten instemmen met de ruil. Het door de ruil ontstane verlies aan partnerpensioen kan op grond van artikel 18d, eerste lid, onderdeel d, van de Wet LB niet worden gecompenseerd.

De bovenstaande opbouwpercentages gelden als een algemeen toepasbare richtlijn. Daarvan kan in individuele omstandigheden worden afgeweken. Daarvoor moet aannemelijk worden gemaakt dat in dat individuele geval een ander actuariel herrekenend opbouwpercentage moet worden toegepast.

Bij beschikbare-premieregelingen kan men met ingang van 2014 uitgaan van de in [V&A 12-005](#) gepubliceerde premiestaffels. Deze staffels zullen na het aanvaarden van het wetsvoorstel van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd worden opgenomen in het beleidsbesluit dat dient ter vervanging van het besluit [21 december 2009, nr. CPP2009/1487M, Stct. 2009, 20523](#). Voor een werknemer die na 1949 is geboren kan men dan alleen de staffels gebruiken met leeftijdsklassen tot 67 jaar. Bij ingang van het pensioen vóór 67 jaar is het dan aanwezige kapitaal de tegenwaarde van de herrekenende aanspraken ten opzichte van 67 jaar.